

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

СОВЕТ КОРСАБАШСКОГО СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ САБИНСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА

422051, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Курсабаш, ул. Школьная, д. 28
тел. (84362) 2-27-49

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ КУРСАБАШ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422051, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Курсабаш авылы, Школьная урамы, 28 йорт
тел. (84362) 2-27-49

e-mail: korsab.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ
12.11.2025

КАРАР
№10

Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районының Курсабаш авыл җирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турында Нигезләмәне
раслау хакында

«Гавами хакимиятнең бердәм системасында җирле үзидарәне оештыруның
гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы
Федераль закон нигезендә, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле
(күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 елгы 248-ФЗ номерлы
Федераль закон, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш
авыл җирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Саба муниципаль
районы Курсабаш авыл җирлеге Советы

Карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
нигезләмәне расларга (кушымта итеп бирелә).

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге
Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
Нигезләмәне раслау хакында» 2022 елның 18 февралендәге 6 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге
Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл
җирлеге Советының 18.02.2022 №6 карары белән расланган «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәгә үзгәрешләр
кертү хакында» 2023 елның 19 декабрендәге 32 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге
Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл
җирлеге Советының 18.02.2022 №6 карары белән расланган «Татарстан
Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге территориясендә

төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2024 елның 23 октябрендәге 21 номерлы карары;

- Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге Советының «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге Советының 18.02.2022 №6 карары белән расланган «Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Курсабаш авыл җирлеге территориясендә төзеклөндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәгә үзгәрешләр кертү хакында» 2025 елның 21 февралендәге 6 номерлы карары.

3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

4. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> адресы буенча, Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегенең рәсми сайтында <http://saby.tatarstan.ru/korsabash> адресы буенча бастырып чыгарырга.

Курсабаш авыл
җирлеге башлыгы

А. Р. Гыймадиев

Расланды
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районы Курсабаш
авыл жирлеге Советының
12.11.2025 №10 карары белән

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл жирлеге
территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне (алга таба – төзекләндерү өлкәсендә контроль) гамәлгә ашыру тәртибен билгели.

1.2. Юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданның (алга таба – контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү кагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү кагыйдәләрен), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләрен үтәү төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып тора. алга таба шулай ук – мәжбүри таләпләр).

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә Контроль Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл башкарма комитеты (алга таба – администрация) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Авыл жирлеге башлыгы администрациянең төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлары булып тора (алга таба шулай ук – контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар). Администрациянең күрсәтелгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы.

1.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга, профилактик чараларны, контроль чараларны оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Гавами хакимиятнең бердәм системасында жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2025 елның 20 мартындагы 33-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Администрация төзекләндерү Кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп тора.:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләндерү элементларының һәм объектларының эчтәлегә буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- хәрәкәтләре аз булган халык төркемнәренә мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирәклә керүенә комачаулый торган киртәләр кую буенча;

- торак булмаган биналарның, корылмаларның, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның, корылмаларның башка диварларын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту буенча;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклә мәгълүматны үз эченә алган махсус билгеләрнең, язмаларның эчтәлегә буенча;

- жир эшләрен башкаруга Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибе нигезендә бирелә торган рәхсәт нигезендә жир эшләрен башкару буенча;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирәклә керү юлларын тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм Инвалидларны һәм халыкның башка хәрәкәт итүчән булмаган төркемнәрен кертәп, жәяүлеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү буенча жир эшләре алып бару чорына;

- аварияләр нәтижәсендә эшләр башкару турында администрациягә Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән вакытта хәбәрнамә жиберү буенча;

- транспорт чараларын төзекләндерү кагыйдәләре белән чикләнгән газонда яисә башка яшелләнделгән яисә рекреацион территориядә урнаштыруның ярамавы турында, шулай ук транспорт чараларынан файдаланган, хезмәт күрсәткән яки ремонтлаган вакытта, йөк ташыганда яисә төзөлеш мәйданчыкларыннан чыкканда (тент яисә ышык урын булмау сәбәпле) Гомуми файдаланудагы территорияләрне транспорт чаралары белән пычратуның ярамавы турында;

3) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегә территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, биналарның, корылмаларның түбәләрен кардан, боздан һәм боз сөякләреннән чистарту чараларын үткәрүне тикшереп торуну да кертәп;

4) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегә территориясен жәйге чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, моңа карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларның учакларын локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләр дә керә;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә мәжбүри таләпләре;

6) гомуми файдалану территорияләрендә жир асты коммуникацияләрен салу, үзгәртеп кору, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчәрәп утыртуга рәхсәт) төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш булса, яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агачларны һәм куакларны кисү билеты һәм (яисә) агачларны һәм куакларны күчәрәп утыртуга рәхсәт нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (сүтү), күчәрәп утырту буенча мәжбүри таләпләр;

8) каты коммуналь калдыкларны жыю буенча мәжбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм төзекләндерү кагыйдәләрендә каралган башка территорияләрдә хайваннарны йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтүгә юл куймау турындагы таләпләр.

Администрация контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәләшен үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, төрле җиһазлар һәм бизәкләр, шул исәптән биналар, корылмалар, Корылмалар фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган капитал булмаган корылмалар һәм корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мәгълүмат щитлары һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төзекләндерү эшчәнлегә гамәлгә ашырыла торган төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), яр буйлары, гражданның үз ихтыяҗлары өчен бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бара торган территорияләр;

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, тыкрыклар, разъездлар, төшүләр, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү мәйданчыклары;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Киртәләү җайланмалары дигәндә хәзерге хәлдә капкалар, капкалар, шлагбаумнар, шул исәптән автомат, һәм декоратив киртәләр (коймалар) аңлашыла.

1.8. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

Администрация төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертә.

2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычлары белән идарә итү

2.1. Администрация зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү максатларында әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектлары «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм

муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль закон нигезендә хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Администрация тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын (алга таба – контроль объектлары) билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль администрациясе тарафыннан әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә гамәлгә ашырылганда тиешле объектларны билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Контроль объектларын хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү һәм контроль объектларына бирелгән хәвеф-хәтәр категорияләрен үзгәртү Администрация күрсәтмәсе белән гамәлгә ашырыла.

Контроль объектлары администрациясе тарафыннан хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгәндә, шул исәптән:

- 1) Күчәмсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;
- 2) тикшереп торуны гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез контроль чаралар уздырганда алына торган белешмәләр;
- 3) администрациядәге башка белешмәләр.

2.4. Администрация тарафыннан бирелгән хәвеф-хәтәр категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәргү түбәндәге ешлык белән гамәлгә ашырыла:

- 1) югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-2 елга бер тапкыр;
- 2) уртача хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен-3 елга бер тапкыр.

Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелми.

Контроль объектларын Түбән хәвеф-хәтәр категориясенә кертү турында Карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Еллык планлы контроль чараларының еллык планнарына категориягә кертелгән контроль объектлары өчен еллык планы гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чарасын үткәргү тәмамланган көннән алып вакыт чоры бетә торган контроль объектларына карата контроль чаралар кертелергә тиеш.:

- 1) югары куркынычлы, - кимендә 2 ел;
- 2) уртача куркынычлы, - кимендә 3 ел.

Әгәр элек контроль объектларына карата планлы контроль чаралары үткәрелмәгән булса, еллык планга контроль объектлары юридик затның яисә гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килгән көннән бер ел узгач, ә янәшәдәге территорияләр очрагында – янәшәдәге территорияне төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә карап тоту бурычы барлыкка килгән көннән соң кертелергә тиеш.

2.6. Контроль объекты хокукына ия булучының соравы буенча контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затлар гарызнамә кергән көннән алып 15 көннән дә артмаган срокта аңа контроль объектына бирелгән хәвеф-хәтәр категориясе турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә файдаланылган белешмәләрне тапшыра.

Контроль объектынъ Хокук иясе контроль объектына элек бирелгән хәвеф-хәтәр категориясен үзгәртү турында администрациягә гариза бирергә хокуклы.

2.7. Администрация хәвеф – хәтәр категорияләре бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба-контроль объектлары исемлеге). Контроль объектларын контроль объектлары исемлегенә кертү администрациянең әлегә Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән күрсәтмәсә нигезендә гамәлгә ашырыла.

Хәвеф-хәтәр категорияләре күрсәтелгән контроль объектлары исемлекләре «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендәге администрациянең рәсми сайтында (алга таба – администрациянең рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлектә керү администрациянең рәсми сайтының төп (төп) битеннән гамәлгә ашырылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлекләрендә түбәндәге мәгълүмат бар:

- 1) контроль объектын (контроль объекты урнашкан урынның адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияли торган башка билгеләр (кирәк булганда);
- 2) бирелгән хәвеф-хәтәр категориясе;
- 3) контроль объектына хәвеф-хәтәр категориясен бирү турындагы карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау

3.1. Администрация төзекләндерү өлкәсендә контрольне шул исәптән профилактик чаралар уздыру юлы белән дә гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактик чаралар администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затларның мәжбүри таләпләрне намуслы үтәвен стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү һәм контрольдә тотылучы затларга мәжбүри таләпләрне, аларны үтәү ысулларын җиткерү максатларында гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зарар) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чаралар үткөрүгә карата өстенлекле булып тора.

3.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычларын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычларын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар үткөрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар үткәргәндә контроль объектларының закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудыруы яисә шундый зыян (зарар) китерелүе ачылган очракта, контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат кичекмәстән бу хакта Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлеге башлыгына контроль чаралар.

3.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне Администрация гамәлгә ашырганда профилактик чараларның түбәндәге төрләре үткөрелә:

- 1) мәгълүмат бирү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүмат бирү мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча администрация тарафыннан тиешле белешмәләрне администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә массакуләм мәгълүмат чараларында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) контрольдә тотылуы затларның шәхси кабинетлары аша һәм башка рәвешләрдә урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

Администрация администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Администрация шулай ук гражданнар җыелышларында һәм конференцияләрендә Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегенә халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе турында, шулай ук, аларны хәвеф-хәтәрнең тиешле категориясенә кертүдән чыгып, контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында мәгълүмат бирергә хокуклы.

3.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү уздырылган контроль чаралар һәм аларның нәтижеләре турында белешмәләрне җыю һәм анализлау юлы белән администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү йомгаклары буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижеләрен үз эченә алган һәм администрация башлыгы имзалаган Администрация күрсәтмәсе белән раслана торган доклад әзерләнә. Күрсәтелгән доклад хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

3.8. Администрациядә әзерләнә торган мәжбүри таләпләрне бозулар яисә мәжбүри таләпләрне бозу билгеләре турында белешмәләр булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның зыян (зарар) китерүе турындагы белешмәләр расланмаган очракта, контрольдә тотылуы затка мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү буенча чаралар күрү тәкъдиме игълан ителә закон белән саклана торган кыйммәтләргә йә закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегенә башлыгы тарафыннан күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзаланган). Кисәтү язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотылуы зат адресына җибәрелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турындагы кисәтү Россия Федерациясенең Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы кулланыла торган документларның типовой формалары турында» 31.03.2021 №151 боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында игълан ителә торган кисәтүләр кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлү номеры белән теркәлә.

Администрация тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтү игълан ителгән очракта, контрольдә тотылучы зат әлеге кисәтүгә каршы килергә хокуклы. Кисәтүгә каршы килү администрация тарафыннан алынган көннән алып 30 көн эчендә карала. Каршылыкны карау нәтижәсендә контрольдә тотылучы затка язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә каршылыкның ризалыгы яисә килешмәве турындагы мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Каршылык белән килешмәгән очракта җавапта тиешле нигезләмәләр күрсәтелә.

3.9. Контрольдә тотылучы затларга консультацияләр контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элементә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәру барышында башкарыла һәм 15 минуттан да артмаска тиеш.

Гражданның Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегенә башлыгы һәм (яисә) контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат шәхсән кабул итә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация түбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә башкарыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикәять белдерү тәртибе;
- 4) үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында администрация тарафыннан гамәлгә ашырыла торган мәжбүри таләпләр булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу.

Контрольдә тотылучы затларга телдән консультация бирү шулай ук гражданның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация бирү контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан түбәндәге очракларда башкарыла:

- 1) контрольдә тотылучы зат консультация бирү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма гарызнамә тапшырды;
- 2) консультация вакытында куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) куелган сорауларга җавап өстәмә белешмәләр соратып алуны таләп итә.

Консультацияне башкарганда контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясенең законнары нигезендә файдалануы чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Консультация барышында контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затларның, контроль чараның башка катнашучыларының конкрет контроль чарасын, карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне, шулай ук контроль чара кысаларында уздырылган экспертиза, сынаулар нәтижәләрен үз эченә алган мәгълүмат бирелә алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затка консультация барышында билгеле булган мәгълүмат администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затны мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча бәяләү максатларында файдаланыла алмый.

Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар консультацияләрне исәпкә алу журналын алып бара.

Администрациягә контрольдә тотылучы затларның һәм аларның вәкилләренәң бер төрле биш һәм аннан күбрәк мөрәҗәгатьләре кәргән очракта, консультация бирү администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштыру юлы белән башкарыла, Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегә башлыгы яисә контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан имзаланган язмача аңлатма урнаштырыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотылучы затның эшчәнлегенә гамәлгә ашыру урыны буенча инспектор тарафыннан профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференц-элементә яисә "Инспектор"мобиль кушымтасы ярдәмендә үткәрелә.

Профилактик визит барышында контрольдә тотылучы зат үз эшчәнлегенә йә аңа караган контроль объектларына куела торган мәҗбүри таләпләр, аларның хәвеф-хәтәр критерийларына туры килүе, хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең киңәш ителә торган ысуллары, контроль объектына карата, аны хәвеф-хәтәрнең тиешле категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган чараларның төрләре, эчтәлегә һәм интенсивлыгы турында хәбәр ителә, ә инспектор контроль объекты белән танышуны, контроль объектларын хәвеф-хәтәр категорияләренә кертү өчен кирәкле белешмәләр җыюны гамәлгә ашыра, һәм контрольдә тотылучы затның мәҗбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен бәяли.

Профилактик визит контроль (күзәтчелек) органы инициативасы буенча (мәҗбүри профилактик визит) яисә контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча үткәрелә.

Профилактик визит үткөрү йомгаклары буенча контроль объектына 248-ФЗ номерлы Федераль законның 48 статьясындагы 6 һәм 7 өлешләре нигезендә мәҗбүри таләпләрне үтәү дәрәжәсен гавами бәяләү бирелә.

Контрольдә тотылучы зат инициативасы буенча мәҗбүри профилактик визит һәм профилактик визит 248-ФЗ номерлы Федераль законның 52.1 һәм 52.2 статьялары нигезендә үткәрелә.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда администрация тарафыннан күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәреләргә мөмкин:

1) инспекция визиты (контрольдә тотылучы затның (аның филиалларының, Вәкиллекләренәң, аерымланган структур бүлекчәләренәң) булган (эшчәнлеген башкарган) урынында мәҗбүри таләпләр нигезендә булырга тиешле документларны карау, сораштыру, аларны таләп итү, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү юлы белән);

2) рейд каравы (карау, сорашып белешү, язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документлар буенча тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сорашып белешү, язма аңлатмалар алу, документларны таләп итү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза аша);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектлары турында белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган белешмәләрне жыю һәм анализлау юлы белән тикшереп торылучы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәү кысаларында, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларындагы белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге белешмәләрне, һәркем файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук хокук бозуларны теркәүнең автомат режимда эшли торган техник чараларын кулланып алынган, фото функцияләре булган мәгълүматларны- һәм кино төшерү, видеоязмалар);

6) урынга барып тикшерү (карау, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Өлеге пунктта каралган контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында конкрет контроль объектын өлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә кертүгә бәйле рәвештә дифференциацияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү һәм урынга барып тикшерү администрация тарафыннан контрольдә тотылучы затлар белән аралашмыйча гына үткәрелә.

4.3. Өлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1-4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралары уздырылырга мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документлар буенча тикшерү;
- 4) урынга барып тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралары үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документлар буенча тикшерү;
- 4) урынга барып тикшерү;
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) урынга барып тикшереп чыгу.

4.6. Контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлек итеп үткәрелә торган контроль чаралар уздыру өчен нигез булып:

- 1) гражданнар һәм оешмалардан мөрәжәгатьләр (гаризалар), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) турында яисә зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында администрациядә белешмәләрнең булуы, шулай ук контроль чаралар үткәрү нәтижәсендә, үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертәп, мондый белешмәләрне алу, шул исәптән контрольдә тотылучы башка затларга карата уздырылганнары;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу яисә контроль объектының мондый параметрлардан тайпылу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга туры килүен ачыклау;

- 3) контроль чараларны уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру сроклары якынлашу;
- 4) контрольдә тотылучы конкрет затларга карата контроль чаралар уздыру турында Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәте йөкләмәсе;
- 5) прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәжәгатьләр буенча законнарның үтәлешенә, кеше һәм граждандар хокукларының һәм ирекларенең үтәлешенә күзәтчелек кысаларында контроль чаралар үткөрү турында прокурор таләбе;
- 6) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану-тикшереп торылучы зат тарафыннан тапшырылуы аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документлар һәм белешмәләр тапшырылмаган яисә тапшырылган документлар һәм белешмәләр нигезендә мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясау мөмкин булмаган очракларда.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары элгә Нигезләмәгә 2 нче кушымтада күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә администрациянең рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлек иткәндә үткәрелә торган контроль чаралар администрациянең контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

4.9. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян) яисә зыян (зыян) китерү куркынычы турында белешмәләр нигезендә контроль чараны үткөрү турында Администрация күрсәтмәсе кабул ителгән очракта йә мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган Индикаторлары нигезендә контрольдә тотыла торган затның эшчәнлегә параметрларын билгеләгәндә, мондый күрсәтмә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилленгән тәкъдире нигезендә кабул ителә, контроль чара үткөрү турында.

4.10. Контрольдә тотылучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез үткәрелә торган контроль чаралар Татарстан Республикасы Саба муниципаль районының Курсабаш авыл җирлегә башлыгы йөкләмәсе нигезендә, хакимиятнең эш планнарындагы йөкләмәләр нигезендә, шул исәптән « Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законда билгеләнгән очракларда, контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.11. Граждандарга, юридик затларга һәм шәхси эшмәкәрләргә карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль закон нигезендә контрольлек итергә вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Төзекләндерү өлкәсендә контроль оештырганда һәм гамәлгә ашырганда Администрация ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, башка органнардан йә шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр карамагында булган күрсәтелгән органнарда буйсынучы оешмалардан түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлегә, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 19.04.2016 ел, №724-р күрсәтмәсе белән тикшерүләргә оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле

(күзөтчөлөгө) органны, муниципаль контроль органны тарафыннан ведомствоара мөглүмәти хөзмөттөшлөк кысаларында соратып алынган һәм алына торган документлар һәм (яисә) мөглүмәт исемлегә белән билгеләнгән жирле үзидәрәнең йә дәүләт органнына яисә жирле үзидәрә органнына буйсынучы оешмаларның, бу документлар һәм (яисә) мөглүмәт алар карамагында булган, шулай ук ведомствоара мөглүмәти хөзмөттөшлөк кысаларында контроль (күзөтчөлөк) органны тарафыннан башка органныдан йә шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органныга буйсынучы оешмалардан дәүләт контроле (күзөтчөлөгө) төрлөрөн, муниципаль контроль төрлөрөн оештырганда һәм гамәлгә ашырганда алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр бирү Кагыйдәләре нигезендә, Россия Федерациясә Хөкүмәтенең «Дәүләт контролен (күзөтчөлөгөн), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мөглүмәти хөзмөттөшлөк турында» 06.03.2021 № 338 карары белән расланган.

4.13. Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга һәм гражданнырга карата планлы контроль чаралары чираттагы календарь елга планлы контроль (күзөтчөлөк) чараларын уздыру планын төзү кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы контроль чараларын уздыруның еллык планнары, аны прокуратура органны белән килештерү, аңа контроль чараларны кертү һәм аннан төшереп калдыру нигезендә уздырыла. ел дәвамында күзөтчөлөк) чаралары, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, «Чираттагы календарь елга планлы контроль (күзөтчөлөк) чараларын үткөрү планын формалаштыру, аны прокуратура органны белән килештерү, аңа контроль (күзөтчөлөк) чараларын кертү һәм аннан төшереп калдыру тәртибе турында» Россия Федерациясә Хөкүмәтенең 31.12.2020 № 2428 карары белән расланган.

4.14. Контрольдә тотыла торган затлар булган индивидуаль эшкуар, гражданин контроль чараны уздырганда катнашу мөмкинлегә булмау турында мөглүмәтны администрациягә тапшырырга хокуклы булган очракка, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны уздыру администрация тарафыннан индивидуаль эшкуарның, гражданның администрациягә шушы мөрәжәгатә өчен сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле вакытка күчерелә (ләкин 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбөндәге шартларны үтәү керә:

1) тикшереп торылучы затның йә аның вәкиленең булмавы тикшереп торыны гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чараны уздырганда мәжбүри таләпләрнең үтәлешен бәяләвенә, тикшереп торылучы затка контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән булу шарты белән комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә турыдан-туры зыян китерү яисә фактта зыян китерү куркынычы билгеләре булмау;

3) контроль чара үткәргәндә тикшереп торылучы затның булмавы өчен нигезле сәбәпләр бар (тикшереп торылучы затның авыруы, аның командировкасы һ.б.).

4.15. Урынга барып тикшерү үткөрү срогы 10 эш көннән артмаска тиеш. Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү үткөрү барышында үзара хөзмөттөшлөк итүнең гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Үз эшчәнлеген Россия Федерациясенең берничә субъекты территорияләрендә гамәлгә ашыручы Оешмага карата күчмә тикшерү үткөрү срогы һәр филиал, вәкиллек, оешманың аерымланган структур бүлекчәсә яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контроль чаралар уздыруның барлык очрақларында контроль гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләр башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрнең үтәлеше (бозылуы) дәлилләрән теркәү өчен фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрия үлчәүләре кулланылырга мөмкин.чаралар. Фотога төшерү, Аудио - һәм видеоязма, геодезия һәм картометрик үлчәүләр үткөрү һәм бу максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турындагы мәғлүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотылучы затның мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган нигезләмәне торгызу, җаваплылыкка тарту турындагы мәсьәләне карау өчен вәкаләтле органнарға яисә вазыйфаи затларга мәғлүмат жиберү һәм (яисә) администрациянең статьяның 2 өлешендә каралган чараларны куллануы керә. «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында»31.07.2020 №248-ФЗ Федераль законның 90 нчы номерлы карары.

4.18. Контрольдә тотылучы зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоты торган контроль чара уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Әгәр мондый чараны үткөрү нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланса, актта нинди мәжбүри таләпнең бозылуы, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге белән билгеләнүе күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозу бетерелгән очракта, контроль чараны уздыру тәмамланганчы актта аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлиле булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка беркетеп куела.

Актны рәсмиләштерү контроль чараны уздыру урынында, әгәр актны рәсмиләштерүнең башка тәртибе Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән булса, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне башкарыла. Прокуратура органнары белән килештерелгән контроль чарасы акты контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестры ярдәмендә аны рәсмиләштергәннән соң ук прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәғлүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контрольдә тотылучы затларга контроль гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарыла торган гамәлләр һәм кабул ителә торган карарлар турында мәғлүмат әлеге гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләренә контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотылучы затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәт күрсәтүләр, дәүләт һәм муниципаль функцияләренә электрон рәвештә башкару, шул исәптән «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең (функцияләренә) Бердәм порталы» федераль дәүләт мәғлүмат системасы аша (алга таба – дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталы аша.

Эшқуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмый торган, контрольдә тотыла торган зат булган гражданды контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан кылынган затлар турында хәбәр ителә, кәгазьдә документлар алу кирәклегенә турында администрация адресына хәбәрнамә жиберелгән йә контрольдә

тотылучы затның электрон почта адресы турында администрациядә белешмәләр булмаган һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша аңа документларны электрон рәвештә жиберү мөмкинлеген булган очракта (, әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында хисап язмасы булмаса йә ул Бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узун тәмамламаган булса). Күрсәтелгән граждан администрациягә документларны кәгазьдә жиберергә хокуклы.

4.21. Контроль чара уздырганда мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткөрергә хокуклы.

4.22. Контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотылучы зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә администрация (контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи зат) :

1) контроль чара акты рәсмиләштерелгәннән соң тикшереп торучы затка ачыкланган хокук бозуларны, мәжбүри таләпләрне бетерү турында, аларны бетерүнең акыллы срокларын күрсәтеп, күрсәтмә бирергә

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китермәү яисә аны китерүне туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы булу һәм аны булдырмау ысуллары турындагы мәгълүматны гражданның, оешмаларга теләсә нинди мөмкин булган ысул белән житкерергә, әгәр контроль чарада гражданның, контроль объектына ия һәм (яисә) аннан файдаланучы оешманың эшчәнлегенә, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы тудыра яисә мондый зыян (зыян) китерелгән;

3) контроль чара барышында жинаять яисә административ хокук бозу билгеләре ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жиберергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка тарту чараларын күрергә;

4) ачыкланган мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерүне тикшереп торучы, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү ихтималын булдырмау чараларын күрергә, күрсәтмә үтәлмәгәндә билгеләнгән срокларда күрсәтмәне мәжбүри үтәү турындагы таләп белән судка мөрәҗғәгать иткәнчегә кадәр аның үтәлешен тәэмин итү чараларын күрергә, әгәр мондый булса: чара законнарда каралган;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирү, закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычларын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткөрү турындагы мәсьәләне карарга.

4.23. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданның белән билгеләнгән төрлөдә үзара хезмәттәшлек итәләр.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамэлгө ашыру кысаларында контроль чарасын үткөрү барышында Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган законнар таләпләрен бозу ачылган очракта, контроль чара актында ачылган хокук бозу билгеләре булуы турында мәғлүмат күрсәтелә. Контрольлек итәргә вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актың күчermәсен тиешле жаваплылыкка тартуга вәкаләтле хакимият органына жиберәләр.

5. Администрация карарларына, тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Вәкаләтле орган карарларына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата Муниципаль контрольне гамэлгө ашырганда контрольдә тотылучы затларның хокукларын бозуга китергән карарлар кабул ителгән яисә гамәлләр (гамәл кылмау) башкарылган контрольдә тотылучы зат шикаять белдерү хокукына ия була.

5.2. Вәкаләтле органның вазыйфаи затларының муниципаль контрольне гамэлгө ашырганда контрольдә тотылучы затларның хокукларын бозуга китергән гамәлләренә (гамәл кылмавына), вәкаләтле органның карарларына контрольдә тотылучы зат тарафыннан Россия Федерациясе законнары нигезендә суд тәртибендә шикаять белдерелергә мөмкин.

5.3 судка кадәрге шикаять

5.3.1. Муниципаль контрольне гамэлгө ашыру кысаларында хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре турыдан-туры бозылган контрольдә тотылучы затлар вәкаләтле орган житәкчесенә һәм инспекторларның түбәндәге карарларына судка кадәр шикаять бирергә хокуклы (алга таба шулай ук-вазыйфаи затлар):

- 1) контроль чаралар үткөрү турында карарлар;
- 2) контроль чаралар актлары, ачылган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр;
- 3) контроль чаралар кысаларында вазыйфаи затларның гамәлләре (гамәл кылмавы).

5.3.2. Шикаять, "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчеләге) һәм муниципаль контроль турында" 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 1.1 өлешендә каралган очрактан тыш, контрольдә тотылучы зат тарафыннан вәкаләтле органга бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталыннан һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең төбәк порталларыннан файдаланып, электрон рәвештә бирелә.

Граждан шикаять биргәндә, ул гади электрон имза яки көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Оешма шикаять биргәндә, ул көчәйтелгән квалификацияле электрон имза белән имзаланырга тиеш. Шикаятькә теркәлгән торган материаллар, шул исәптән фото һәм видео материаллар, контрольдә тотылучы зат тарафыннан электрон рәвештә тапшырыла.

5.3.3. Вәкаләтле орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять вәкаләтле орган житәкчесе (житәкче урынбасары) тарафыннан карала.

5.3.4. Вәкаләтле орган карарына, аның вазыйфаи затларының гамәленә (гамәл кылмавына) карата шикаять контрольдә тотылучы зат үз хокукларының бозылуы

турында белгән яисә белергә тиеш булган көннән алып утыз календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Вәкаләтле орган күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылучы зат күрсәтмә алган вакыттан алып ун эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

5.3.5. Шикаять бирү срогы нигезле сәбәпләр аркасында уздырылган очракта, әлеге срок шикаять бирүче контрольдә тотылучы зат үтенечнамәсе буенча вәкаләтле орган тарафыннан кире кайтарылырга мөмкин.

5.3.6. Шикаять биргән контрольдә тотылучы зат шикаять буенча карар кабул иткәнче аны кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьне шул ук нигезләр буенча кабат жибәрү рөхсәт ителми.

5.3.7. Шикаятьтә вәкаләтле органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торы турындагы үтенечнамә булырга мөмкин.

5.3.8. Вәкаләтле орган житәкчесе (житәкче урынбасары) шикаять теркәлгән көннән алып ике эш көненнән дә соңга калмыйча карар кабул итә:

1) вәкаләтле органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торы турында;

2) вәкаләтле органның шикаять белдерелә торган карарын үтәүне туктатып торудан баш тарту турында.

Кабул ителгән карар турындагы мәгълүмат шикаять биргән контрольдә тотылучы затка карар кабул ителгән вакыттан алып бер эш көне эчендә жибәрелә.

5.3.9. Шикаятьтә:

1) карарына һәм (яисә) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерелә торган вәкаләтле органның исеме, вазыйфаи затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булганда) ;

2) гражданның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), яшәү урыны (эшчәнлек башкару урыны) турында белешмәләр, йә тикшереп торылучы зат оешмасының исеме, әлеге оешманың урнашкан урыны турында белешмәләр, йә ышанычнамә реквизитлары һәм ышанычнамә буенча шикаять бирүче затның фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), шикаятьне карау вакытына үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыруның теләгән ысулы һәм карар алуның теләгән ысулы аның буенча;

3) вәкаләтле органның шикаять белдерелә торган карарлары һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәле (гамәл кылмавы) турында шикаять биргән тикшереп торылучы затның хокукларын бозуга китергән яисә китерергә мөмкин булган белешмәләр;

4) контрольдә тотылучы затның вәкаләтле орган карары һәм (яисә) вазыйфаи затның гамәле (гамәл кылмавы) нигезендә булмау нигезләре һәм дәлилләре. Тикшереп торылучы зат үзенең дәлилләрен раслый торган документлар (булган очракта) йә аларның күчермәләре тапшырылырга мөмкин;

5) шикаять биргән тикшереп торылучы зат таләпләре;

6) контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында контроль чараның исәп номеры, әгәр Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан башкасы билгеләнмәгән булса, аңа карата шикаять бирелә.

5.3.10. Шикаятьтә вәкаләтле органның вазыйфаи затларының йә аларның гаилә әгъзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар яисә цензурасыз кимсетү сүзләре булырга тиеш түгел.

5.3.11. Шикаятъне контрольдә тотылучы затның Тулы вәкаләтле вәкиле "Бердәм идентификация һәм аутентификация системасы" федераль дәүләт мәғлүмат системасы ярдәмендә аңа тиешле хокук тапшырган очракта бирергә мөмкин.

5.3.12. Вәкаләтле орган шикаятъне караудан баш тарту турында карарны шикаятъ алынган көннән алып биш эш көне эчендә кабул итә, әгәр:

- 1) шикаятъ 5.3.4 пунктында билгеләнгән шикаятъ бирү сроклары тәмамланганнан соң бирелгән. әлеге Нигезләмәдә, һәм анда шикаятъ бирү өчен үткәрелгән срокны торгызу турында үтенечнамә юк;
- 2) шикаятъ бирүгә үткәрелгән срокны торгызу турындагы үтенечнамәне канәгатьләндерүдән баш тартылган;
- 3) шикаятъ буенча карар кабул ителгәнче аны биргән контрольдәге заттан шикаятъне кире алу турында гариза килде;
- 4) шикаятътә куелган мәсьәләләр буенча суд карары бар;
- 5) элегрәк вәкаләтле органга шул ук контрольдә тотылучы заттан шул ук нигезләр буенча башка шикаятъ бирелгән булган;
- 6) шикаятътә вәкаләтле орган вазыйфаи затларының, шулай ук аларның гаилә әғзаларының гомеренә, сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә янаулар, цензурасыз йөз мыскыллы сүзләр әйтелә;
- 7) элек шушы тикшереп торылучы затның шикаятъ белән кабат мөрәжәгать итү мөмкинлеген юкка чыгара торган шул ук предмет буенча шикаятъне караудан баш тартылган һәм яңа дәлилләр яисә шартлар китерелми;
- 8) шикаятъ тиешле булмаган органга бирелгән;
- 9) Россия Федерациясә законнарында вәкаләтле орган карарларына шикаятъ бирүнең суд тәртибе генә каралган.

5.3.13. Әлеге Нигезләмәнең 5.3.12 пунктының 3-8 пунктчаларында күрсәтелгән нигезләр буенча шикаятъне караудан баш тарту судка кадәргә шикаятъ нәтижәсә түгел һәм Вәкаләтле орган карарларына, вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) судка шикаятъ бирү өчен нигез була алмый.

5.3.14. Шикаятъне караганда вәкаләтле орган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаятъ бирүнең Россия Федерациясә Хөкүмәтә тарафыннан расланган контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаятъ бирүнең мәғлүмати системасын алып бару кагыйдәләре нигезендә контроль (күзәтчелек) эшчәнлегенә карата судка кадәр шикаятъ бирүнең мәғлүмати системасыннан файдалана.

5.3.15. Шикаятъ вәкаләтле орган житәкчесә (житәкче урынбасары) тарафыннан аны теркәгән көннән алып 15 эш көне эчендә каралырга тиеш. Тикшерү объектларын хәвеф — хәтәрнең тиешле категориясенә кертү турындагы карарга карата шикаятъ 5 эш көне каралырга тиеш.

5.3.16. Күрсәтелгән срок түбәндәге аерым очракларда егерме эш көненә озайтылырга мөмкин:

- 1) шикаятъ белдерелә торган вазыйфаи затка карата гамәлләре (гамәл кылмавы), шикаятътә күрсәтелгән фактлар буенча хезмәт тикшерүе үткәрү;
- 2) гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ белдерелә торган вазыйфаи затның нигезле сәбәп (авыру, отпуск, командировка) аркасында булмавы.

5.3.17. Вәкаләтле орган шикаятъ биргән тикшереп торылучы заттан шикаятъ предметына кагылышлы өстәмә мәғлүмат һәм документлар соратып алырга хокуклы. Тикшереп торылучы зат күрсәтелгән мәғлүматны һәм документларны сорау жибәрелгән вакыттан алып биш эш көне эчендә тапшырырга хокуклы.

Шикаятъне карау срогы вакыты өстәмә мәгълүмат һәм шикаятъ предметына кагылышлы документлар бирү турындагы гарызнамә жибәрелгән мизгелдән аларны вәкаләтле орган алган мизгелгә кадәр, әмма гарызнамә жибәрелгән мизгелдән биш эш көненнән дә артыграк булмаган вакытка туктатып торыла. Тикшереп торылучы заттан шикаятъ предметына кагылышлы өстәмә мәгълүмат һәм документлар алынмау шикаятъне караудан баш тарту өчен нигез булып тормый.

5.3.18. Шикаятъ биргән контрольдә тотылучы заттан дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары йә алар карамагындагы оешмалар карамагында булган мәгълүматны һәм документларны соратып алу рөхсәт ителми.

Шикаятъ биргән зат, шикаятъ буенча йомгаклау карары кабул ителгәнче, шикаятъ предметына кагылышлы өстәмә материалларны үз каравы буенча тапшырырга хоуклы.

5.3.19. Кабул ителгән карарның һәм (яисә) башкарылган гамәлнең (гамәл кылмауның) законлылыгын һәм нигезлелеген исбатлау бурычы вәкаләтле органга йөкләнә.

5.3.20. Шикаятъне карау йомгаклары буенча вәкаләтле орган житәкчесе (житәкче урынбасары) түбәндәге карарларның берсен кабул итә::

- 1) шикаятъне канәгатьләндермичә калдыра;
- 2) вәкаләтле орган карарын тулысынча яисә өлешчә юкка чыгара;
- 3) вәкаләтле орган карарын тулысынча юкка чыгара һәм яңа карар кабул итә;
- 4) вәкаләтле органның вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) законсыз дип таний һәм асылы буенча, шул исәптән кирәк булганда билгеле бер гамәлләрне башкару турында Карар Чыгара.

5.3.21. Вәкаләтле органның кабул ителгән карарны нигезләүне, аны үтәү срогын һәм тәртибен үз эченә алган карары дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталында тикшереп торылучы затның шәхси кабинетында ул кабул ителгән көннән бер эш көненнән дә соңга калмыйча урнаштырыла.

6. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан әһәмиятләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 31.07.2020 № 248-ФЗ Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2 контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр әлеге Нигезләмәгә 3 нче кушымтада билгеләнгән.

1 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районының Курсабаш
авыл җирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмәгә

Курсабаш авыл җирлеге администрациясе тарафыннан
төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын билгеле бер
хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары

1. Янәшәдәге территорияләр югары куркыныч категориясенә керә.
2. Урта хәвеф-хәтәр категориясенә элмә такталар, биналарның, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган капитал булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат щитлары, күрсәткечләр, киртәләү җайланмалары керә.
3. Төзекләндерү өлкәсендәге башка барлык контроль объектлары да түбән хәвеф-хәтәр категориясенә керә.

2 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районының Курсабаш
авыл жирлеге территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмәгә

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда планнан тыш тикшерүләр уздыру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Контрольдә тотылучы затның автомобиль транспортын ремонтлау һәм аңа хезмәт күрсәтү өлкәсендә хезмәтләр күрсәтү эшчәнлеген гамәлгә ашыра башлаган көннән алып 90 календарь көн узду, әгәр андый затның жирле үзидарә органына реклама элмә тактасын килештерү турында гариза жибәрү факты булмаса.
2. Объектларны һәм төзекләндерү элементларын жыештыру эшләрен башкару бурычларына кертелгән оешма хезмәткәрләре санының (әмма кимендә ике хезмәткәргә) кварталга, узган елның шул ук чоры белән чагыштырганда, шул ук чор өчен урып-жыю һәм махсус техника саны артаганда, 50 процентка һәм аннан да күбрәккә кимүе.
3. Бурычларына объектларны һәм төзекләндерү элементларын жыештыру эшләрен башкару кертелгән оешмага хезмәт күрсәтү территориясендә имгәнү алуға бәйле рәвештә травматологик ярдәм күрсәтүне сорап мөрәжәгать иткән гражданның санының алдагы чор белән чагыштырганда ике календарь атна дәвамында 15 процентка һәм аннан артыгракка артуы.
4. 30 календарь көн эчендә таләпләре муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән контроль объектының торышы тайпылуның өч һәм аннан да күбрәк шундый ук очрагын ачыклау турында белешмәләрнең булуы, алар төзекләндерү өлкәсендә мәжбүри таләпләрне бозуның булган билгеләре һәм гражданның, оешмалардан кәргән закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян китерү (зыян китерү) куркынычы турында сөйли. дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары массакуләм мәгълүмат чараларыннан алынды, "Интернет" мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә һәм (яисә) кәргән белешмәләрнең дөреслеген бәяләүгә юнәлдерелгән чаралар үткәрү нәтижәсендә.
5. Бер ел дәвамында төзекләндерү өлкәсендә контрольдә тотылучы затка карата чыгарылган мәжбүри таләпләрне бозган өчен административ жәза билгеләү турында Административ хокук бозу турындагы эш буенча кимендә биш карарның булуы.
6. Торак пунктның (урамның, микрорайонның) бер административ-территориаль берәмлегә территориясендә имгәнүгә бәйле рәвештә травматологик ярдәм күрсәтүне сорап мөрәжәгать иткән гражданның санының алдагы шушы чор белән чагыштырганда ике календарь атна эчендә 15 процентка һәм аннан артыгракка артуы.

3 нче кушымта
Татарстан Республикасы Саба
муниципаль районының Курсабаш
авыл жирлегә территориясендә
төзекләндерү өлкәсендә муниципаль
контроль турында нигезләмәгә

1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольнең
төп күрсәткечләре

Таблица 1

Төп күрсәткечләр	Максатчан күрсәткечләр
Территорияне төзекләндерү өлкәсендә ачыкланган закон бозулар исәбеннән бетерелгән хокук бозулар проценты	70%
Чираттагы календарь елга планлы контроль чаралар уздыру планын үтәү проценты	100%
Контроль чаралар уздырганда муниципаль контроль органының һәм (яисә) аның вазыйфаи затының гамәлләренә (гамәл кылмавына) нигезләнгән шикаятьләр проценты	0%
Контроль чараларның юкка чыгарылган нәтижеләре проценты	0%
Тиешле административ йогынты чаралары күрелмәгән нәтижәле контроль чараларның проценты	5%
Муниципаль контроль органы материаллары буенча административ жәза билгеләү турында кертелгән суд карарлары проценты	95%
Административ хокук бозулар турындагы эшләр буенча суд тәртибендә юкка чыгарылган карарларның муниципаль контроль органы чыгарган карарларның гомуми саныннан проценты	0%

2.Чаралар үткөрү параметрларын характерлый торган индикатив күрсәткечләр

2.1. Территорияне төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда түбәндәге индикатив күрсәткечләр билгеләнә;

- 1) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль чаралар саны;
- 2) контроль объектының мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары тарафыннан расланган параметрларга туры килүен ачыклау яисә контроль

объектының хисап чорында мондый параметрлардан тайпылуы нигезендә хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль чаралары саны;

3) хисап чорында уздырылган үзара хезмәттәшлек белән контроль чараларның гомуми саны;

4) хисап чорында КНМНЫҢ һәр төре буенча үзара хезмәттәшлек итә торган контроль чаралар саны;

5) хисап чорында дистанцион хезмәттәшлек чараларыннан файдаланып уздырылган контроль чаралар саны;

6) хисап чорында уздырылган мәжбүри профилактик визитлар саны;

7) хисап чорында игълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуның ярамавы турында кисәтүләр саны;

8) хисап чорында нәтижеләре буенча мәжбүри таләпләрне бозулар ачылган контроль чаралар саны;

9) хисап чорында йомгаклары буенча административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль чаралар саны;

10) контроль чаралар нәтижеләре буенча хисап чорында салынган административ штрафлар суммасы;

11) хисап чорында контроль чаралар үткөрүне килештерү турында прокуратура органнарына жибәрелгән гаризалар саны;

12) прокуратура органнары тарафыннан килештерүдән баш тартылган контроль чаралар уздыруны килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорында жибәрелгән гаризалар саны;

13) хисап чоры ахырына исәпкә алынган контроль объектларының гомуми саны;

14) хисап чоры ахырына хәвеф-хәтәр категорияләренә кертелгән исәпкә алынган контроль объектлары саны;

15) хисап чоры ахырына тикшереп торылучы исәпкә алынган затлар саны;

16) хисап чорында контроль чаралар уздырылган тикшереп торылучы исәпкә алынган затлар саны;

17) хисап чорында контроль органы тарафыннан карау срогы бозылган шикаятьләр саны;

18) контроль органнары вазыйфаи затларының хисап чорында суд тәртибендә жибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) дөгъва белдерү турында дөгъва гаризалары саны;

19) контроль органнары вазыйфаи затларының белдерелгән таләпләрне канәгатьләндерү турында Карар кабул ителгән суд тәртибендә жибәрелгән карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) дөгъва белдерү турында хисап чорында дөгъва белдерүләр саны;

20) хисап чорында муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата таләпләрне тупас бозып уздырылган һәм нәтижеләре гамәлгә яраксыз дип танылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль чаралар саны.